7/6853

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI :B.02.0.006/01-963

30/4/2002

KONU : 7/6853-14519 esas sayılı
Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :a) 08.04.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6853-14519 sayılı yazınız.
b) Başbakanlığın 11.04.2002 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-705/1974 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili M.Zeki ÇELİK tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen ve Sayın Başbakanımızca da tarafımdan cevaplandırılması tensip olunan 7/6853-14519 /34109 esas sayılı soru önergesi incelenmiştir.

Bakanlığım bağlı kuruluşu Türk Hava Yolları A.O.'nın 10 yıllık dönemde yıllar itibariyle Türk Lirası ve ABD Doları cinsinden kar ve zarar durumunu gösteren tablo aşağıda arz olunur.

YILLARI	MİLYON TL.	MİLYON ABD DOLARI
1992	(599.111)	(87)
1993	(1.317.590)	(120)
1994	(2.188.460)	(74)
1995	366.189	8
1996	4.539.995	56
1997	2.836.723	19
1998	5.462.173	21
1999	(67.514.377)	(162)
2000	(64.034.394)	(103)
2001	19.943.304	16

(Tek düzen hesap planına göre hazırlanmıştır.)

THY'nın son yılda kâra geçmesi sadece yolcu geliri veya belli bir hattın uçuş geliriyle değil, bir bütün olarak elde edilen Hac dahil yolcu, kargo, bakım vb. gelirleriyle sağlanmıştır.

Ayrıca, THY'nın Hac seferleri ve ücreti planlanırken aşağıda belirtilen kriterler göz önüne alınmaktadır.

./..

7-6853

Uçuş operasyonunun gerçekleşebilmesi için sektördeki kuruluşlardan alınan hizmetlerin karşılıkları, çoğunlukla döviz cinsinden ödenmektedir. Operasyonlara ait maliyetlerde sürekli artış olmasına ve bu maliyetlerin ödenmesinin döviz bazında yapılmasına rağmen, THY maliyet artışını bilet ücretlerine yansıtmamıştır. THY'nın 1994 yılından beri uyguladığı Hac sefer ücretleri (gidiş-dönüş) brüt 670 ABD Dolarıdır.

Hac seferleri "tek bacak" dolu olarak gerçekleştirilen operasyonlardır. Hac gidişlerinde Cidde-Türkiye, Hac dönüşlerinde ise Türkiye-Cidde bacakları boş (intikal) uçulmaktadır. Hac seyahatinin gidiş ve dönüş bacaklarında ise ortalama 14 saat uçuş yapılmaktadır.

Bununla birlikte Hac seferlerinin 17 iç hat noktasından doğrudan yapılması, uçuş merkezinden bu noktalara icra edilen intikal uçuşları ve operasyonun sıhhati için söz konusu ara istasyonların ilave araç-techizat ile donatılması ve takviye personel ile ek tedbirler alınması, Hac seferlerinde uçuş maliyetlerini önemli derecede arttıran diğer unsurlardandır.

Bazı dış hat mesafelerinin Hac yolculuğu mesafesiyle aynı veya daha uzun olmasına rağmen uçuş ücretleri, Hac uçuş ücretlerinden daha düşük kalabilmektedir. Çünkü ücretler belirlenirken uçuş süreleri ve maliyetleri dikkate alındığı gibi özellikle rakip taşıyıcıların uygulamaları ve Pazar şartları da göz önünde tutulmaktadır. Örneğin Amerika'ya uygulanmakta olan ücretler Hac ücretlerinden daha düşük olmaktadır. Ancak, THY'nın Amerika'ya uyguladığı düşük ücretin uygulama dönemi ve uçaklarda bu ücretle satılan koltuk adedi sınırlıdır. Ayrıca Amerika'ya uygulanan ücretler çok çeşitlidir. Yıllık ücret (gidiş-dönüş) 1050 ABD Doları, 6 aylık 829 ABD Doları, 3 aylık 719 ABD Doları ve 1 aylık 619 ABD Doları seviyesindedir. Bu şekilde ücret çeşitliliğine gidilerek uçuş maliyeti çok yüksek olan Amerika ve benzeri tarifeli hatlarda maksimum gelir elde edilmeye çalışılmaktadır. Hac seferleri tek yönlü olup, tek bir ücret seviyesiyle tüm uçak dolmakta ve ücret çeşitliliği oluşmamaktadır.

Milli taşıyıcı olarak THY, Hac seferlerini planlarken yolcu konforu ve memnuniyetini esas olarak almaktadır. Hac seferlerine uygulanan ücretin, verilen kaliteli hizmetlerin devamı için zorunlu olduğu değerlendirilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr.Yılmaz KARAKOYUNLU
Devlet Bakanı

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa